

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XI.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v sobota, dne 3. marca 1928.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 26.

Ratifikacija trgovinskih pogodb z Anglijo in Belgijo.

Pretekli teden sta stopili v veljavo dve važni trgovinski pogodbi in sicer zakon o trgovinski pogodbi z Veliko Britanijo in Irsko z dne 12. maja 1927 in zakon o trgovinski pogodbi z Belgijo in Luksemburško z dne 16. decembra 1926. Obe pogodbi sta sklenjeni na dobo petih let z eno-odnosno polletnim odpovednim rokom ter imata kot taki značaj dolgotrajnih trgovinskih pogodb. Nas zanima danes predvsem carinsko-tarifni del obeh pogodb, v kolikor prinaša znižanje uvoznih carin. En del carinsko-tarifne pogodbe z Anglijo je bil pri nas avtonomno že uveljavljen 20. junija 1926 in je obsegal vsega 14 carinskih postavk. Sedaj objavljeni tarifni del pogodbe je mnogo obširnejši, ker obsega poleg že uveljavljenih več novih postavk, pri katerih je bila carina pogodbeno znižana in celo vrsto postavk, pri katerih je bila obstoječa carina vezana. Med vezanimi postavkami je predvsem omeniti carine prosti uvoz antracita in koksa ter minimalne carine za bombažovo predvino iz pozicije 274 in 275. Poleg koncesij, ki so bile dane za znižanje uvozne carine in so bile objavljene v »Uradnem listu« z dne 25. junija 1926, naredba št. 249, pa so z ratifikacijo zakona po trgovinski pogodbi, torej s 1. marcem, stopile še nove znižane carine za bombažovo in volneno blago v veljavo in ki tangirajo našo trgovino in industrijo v občutni meri. Tu je omeniti znižanje uvozne carine na bombaževе tkanine in sicer za one, ki tehtajo preko 120 gramov na 1 m² in štejejo na 1 cm² v volku in snutku:

a) do 50 niti od sedanjih 150 zlatih dinarjev na 120 zlatih dinarjev;

b) ako štejejo od 50 do 80 žic od sedanjih 170 na 140 zlatih dinarjev;

c) ako štejejo preko 80 žic od 200 na 180 zlatih dinarjev.

Popust varira torej med 10 do 20% dosedanje carine.

Obenem pa so vezane pogodbene postavke za bombažovo blago, ki tehtajo do 120 gr na 1 m². Carina na bombažovo prejo za nadrobno prodajo iz post. 276 je znižana pogodbeno za surovo prejo od 100 na 70 zl. dinarjev, za beljeno prejo od 120 zlatih dinarjev na 90 zl. dinarjev in za barvano ali tiskano prejo pa od 140 na 110 zlatih dinarjev. Dodatek za mercerizirana prediva je znižan od 50 na 25 odstotkov. Za tul in bobinet ter bombažne čipke so pogodbeno vezane sedaj veljavne carinske postavke.

Za volnena blaga iz post. 317, ki tehtajo nad 700 gr na 1 m² je bila carina znižana od 250 na 180 zl. dinarjev, za blaga od 500 do 700 gr od 300 na 230 zl. dinarjev in pod 300 gr pa od 450 na 350 zl. dinarjev, dočim je za blaga od 300 do 500 gr vezana pogodbena carina 280 zl. dinarjev. Povprečna znižanja se gibljejo torej med 20 do 30% sedanje carine in se lahko reče, da je tu težišče pogodbe.

Nadalje so v angleški pogodbi vezane znižane postavke glede računanja carinskih pribitkov za barvanje, beljenje in tiskanje, ki so bili koncedirani v naši pogodbi z Avstrijo. Ti znižani dodatki se imajo računati od pogodbениh carinskih postavk na surovo blago. Velika pridobitev za našo tekstilno trgovino je določba v pogodbi z Anglijo, da se računa samo enkratni pribitek, kadar ima blago več vrst predelave, ki spadajo pod en in

isti pribitek. V primeru pa, da ima blago več vrst predelave, za katere se računajo razne vrste pribitki, potem se zaračuna samo najvišji pribitek, izvzemši, ako je blago mercerizirano. Tudi je velika pridobitev za manufakturiste, da se dodatki svile in volne pri posameznih vrstah blaga, ki ne presegajo 5% skupne teže, ne bodo upoštevali pri odmeri carine. One vrste blaga, pri katerih je osnovna popolnoma iz bombaža, votka pa popolnoma ali deloma iz volne, se bodo carinile, ako volna ne presega 50 odstotkov celokupne teže, kot volneno blago, toda z 20% odbitkom. Te koncesije bodo poleg Angležev izrabili v znatni meri Čehi, Avstrijci in deloma tudi Nemci.

Nadalje so v angleški pogodbi vezane carine na usnje za podplate, kakor se nahajajo v belgijski pogodbi ter carine na pocinkano in pocinjeno pločevino ter valovito pločevino iz poz. 537, nadalje carina na pregrevalce pare, lokomobile, traktorje in parne vozove, parne sesalke in turbine ter zračne kompresorje, mlatilnice, šivalne in tekstilne stroje. Za predmete, ki spadajo pod post. 646, točka 3, 650 in 652, velja sloboden uvoz, dokler se ne pričnejo izdelovati v naši državi. Carine prosti uvoz mlatilnic in lokomobil ter traktorjev je dovoljen na dobo petih let, počevši od 1. marca t. l. Po preteku tega roka pa se bo uvedla carina samo v primeru, ako se bodo naštetih predmeti začeli izdelovati v tuzemstvu.

Pogodba z Anglijo obsega samo carinsko tarifo za uvoz iz Anglije in kolonij v našo državo. Tarifne pogodbe za uvoz v Anglijo ni, marveč velja v tem oziru le klavzula največjih ugodnosti. Ista velja tudi za trgovinski promet z angleškimi dominijoni in kolonijami, ki so carinsko avtonomne in ki imajo pravico samostojnega sklepanja trgovinskih pogodb z inozemstvom. Na Indijo in kolonije se smejo raztegniti določbe trgovinske pogodbe z Anglijo samo na njih izrecno željo.

Tarifni del trgovinske pogodbe z Belgijo predvideva znižanje uvozne carine na cikorijsko od 15 na 5 zl. Din, na ultramarin od 30. na 20 zl. Din, nadalje odpravo uvozne carine v iznosu 2 zl. Din za tomaževе žlindro ali moko, kar indirektno znatno tangira interese naše industrije umetnih gnojil. Carina na ostalo podplatno usnje, izvzemši krupone, je znižana od 115 na 90 zl. Din, dočim je za gornje usnje, juto, kravino, teletino, svetlo usnje, boks in lakirano usnje vezana sedaj veljavna uvozna carina. Isto tako je vezana tudi carina za gonilne jermene iz usnja. Carina za znojalice za klobuke je znižana od 350 na 100 zl. Din, kar bo naša klobučarska in slamninarska industrija gotovo živahno pozdravila. Važne so pogodbene določbe glede carine na steklo za okna in zrcala. Pri tem je znižana carina za brušeno, polirano itd. steklo, ki meri v dolžini in širini manj kot 100 cm, od 30 na 25 zl. Din. Za steklo nad 100 do 200 cm od 35 na 30 zl. Din in preko 200 cm pa od 40 na 38 zl. dinarjev. Za ostale vrste stekla, ki spada pod poz. 510 c. t., je vezana sedanja uvozna carina.

Za steklo pod 5 mm debeline v dolžini in širini do 100 cm je znižana carina od 40 na 35 zl. Din, od 100 do 200 cm od 45 na 40 zl. Din in preko 200 cm od 50 na 45 zl. Din.

Končno je znižana uvozna carina na prevozna sredstva in sicer za velocipede od 40 na 30 zl. Din ter na motocikle in njih dele od 30% na 20% od vrednosti.

Pogodbena tarifa za naš uvoz obsega sledeče predmete:

Za fižol in bob je dovoljen carine sloboden uvoz v Belgijo, za slive v sodih znaša carina 20 belgijskih frankov na 100 kg (multiplikator 2 do 4 po kvaliteti blaga). Nadalje je pogodbeno zajamčen sloboden uvoz belega, mehkega in polutrdnega kamena, apnenega dušika in taninskih ekstraktov iz hrastovega, kostanjevega lesa in sumaha.

Za salame znaša uvozna carina 12 frankov (multiplikator 1), za pekmez 25 frankov (multiplikator 1/2) za rezane grede v debelini nad 15 cm 5 frankov na 1 m² (multiplikator 6), za ostale vrste rezanega lesa 7 frankov (multiplikator 5), za doge 0.40 frankov za 100 kg (multiplikator 9) ter za parketne deščice 20 frankov (multiplikator 2).

Kakor se iz gornjega vidi, so koncesije, ki jih je morala dati naša delegacija Angliji, mnogo večje in pomembnejše za naš gospodarski razvoj, kakor pa so one, ki so jih dobili Belgijci. Pri pogodbi z Belgijo se je posrečilo zaščititi interese naše usnjarske, zrcalne, kakor tudi puškarske industrije v polnem obsegu in smo s pogodbo lahko v celoti zadovoljni. Pri pogodbi z Anglijo pa se je občutno zmanjšala zaščita tekstilne industrije, ki je uživala doslej visoko konjunkturo.

DAVŠČINA NA POTROŠNJO PREMOGA V LJUBLJANSKI OBLASTI.

Za ureditev zadovoljivega pobiranja te davščine je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani sklicala na dan 1. marca t. l. sestanek interesentov, katerega se je na povabilo udeležil tudi oblastni odbornik g. dr. Adlešič. Sestanek je vodil zbornični predsednik g. Ivan Jelačin, ki je v svojem nagovoru pojasnil glavne želje in težnje interesentov, v prvi vrsti pa želje glede tolačenja pojma porabe premoega za surovino pri industrijski predelavi in glede pričetka pobiranja nove davščine. V svojem nagovoru je nadalje naglašal, da je davščina trda in posebno za industrijo nevdružna ter da jo bo treba za prihodnje leto ukiniti vsaj glede premoega, ki se porablja za industrijski proces. Po otvoritvenem nagovoru zborničnega predsednika se je o novi davščini razvila daljša debata, v katero so posegli gg.: Dragotin Hribar, R. Skubec, ing. Suklje, K. Noot, dr. Zupanc, dr. Windischer, Pečnik, Florjančič, Šumijeva in Detela. Tekom debate so posamezniki detajlno navajali in utemeljevali svoje želje glede pobiranja davščine, gospod dr. Windischer pa je pojasnil težavno stališče gospodarskih krogov spričo novih dajatev. Po sklenjeni debati je oblastni odbornik g. dr. Adlešič pojasnil stališče oblastnega odbora glede oblastnih davščin, ki so bile neogibne spričo stališča države, glede odkazovanja dohodkov. Na sestanku oglašene želje bo rad tolačil oblastnemu odboru. Posvetovanje je zaključil zbornični predsednik g. Jelačin s kratkim povzetkom na sestanku izraženih želj in s ponovno prošnjo, da se vpoštevaajo želje in prošnje prizadetih.

Za ukinitvev davka na poslovni promet.

Beograjska industrijska trgovska in obrtna zbornica, udruženje bank in Centrala industrijskih korporacij so poslale finančnemu ministru spomenico, v kateri zahtevajo, da se davek na poslovni promet ukine. Spomenica se glasi:

V gospodarskih krogih cele države je izzvala veliko iznenadenje in začudenje vest, da se namerava med drugimi dohodki zastaviti tudi dohodki od davka na poslovni promet kot garancija za novozunanje posojilo za stabilizacijo in javna dela. To posojilo bo najeto za več desetletij in zato bi bila temeljna napaka vezati nanj davek na poslovni promet in dati značaj stalnosti tej davčni obliki, ki se pojavlja, kakor kaže zgodovina davčne politike, samo začasno kot izredno fiskalno sredstvo v slučajih nujne potrebe in ki je imel vedno za gospodarstvo države, v kateri je bil uveden, škodljive posledice, ker se ne more prilagoditi davčni moči.

Začudenje, ki ga je izzvala vest o zastavljanju dohodkov od davka na poslovni promet, je tembolj upravičeno, ker gospodarske zbornice in organizacije v naši državi že celo leto zahtevajo, da se ta davek ukine in ker sta tudi vlada in Narodna skupščina priznali, da je neznosen in škodljiv. Med drugimi gospodarskimi organizacijami so Vam, gospod minister, predložile 30. januarja 1927 trgovska, industrijska in obrtna zbornica v Beogradu in Centrala industrijskih korporacij kraljevine SHS, skupno spomenico, v kateri so s podrobnimi razlogi dokazale upravičenost splošne zahteve naših gospodarskih krogov, da se davek na poslovni promet ukine. Ta zahteva se je ponovila malone na vseh zborovanjih gospodarskih krogov, zlasti pa je bila naglašena v resolucijah V. rednega kongresa trgovskih zbornic in organizacij 3. in 4. septembra 1927.

Gospod minister! Davek na poslovni promet je bil uveden pri nas v času zelo težkega stanja državnih financ kot začasen ukrep, dokler država ne dobi drugih virov stalnih dohodkov. Ti viri so zdaj odprti in dajejo obilne rezultate. Zato so odpadli razlogi in motivi, ki so dali povod za uvedbo te v normalnem času nenavadne oblike davka. Naš davek na poslovni promet ima poleg drugih tudi to slabo stran, da obremenjuje večkrat eno in isto blago, da podpira inozemskega producenta in prodajalca ter obremenjuje enostransko trgovino, industrijo in obrt, dočim je kmetijstvo glede svojih pridelkov oproščeno tega davka. V času povoljne konjunkturo in velikega povpraševanja po blagu se je dal davek na poslovni promet prevaliti na konzumenta, dočim je zdaj, ko se je konkurenca poostrila, ko sta konzum in kupna moč konzumenta v zvezi s težko gospodarsko krizo nazadovala, to nemogoče. Zato pritiska ta davek z vso silo na trgovino, industrijo in obrt, torej na gospodarske panoge, ki so že z drugimi davki neprimerno bolj obremenjene, nego kmetijstvo. Trgovina, industrija in obrt ne morejo več prenašati poleg drugih davkov še davka na poslovni promet, tem manj, ker se mora ta davek plačevati ne glede na to, da-li se bilanca gospodarskega dela zaključuje z izgubo ali dobičkom.

Gospod minister! Sklicujoč se na navedene razloge, prosimo ponovno, da se davek na poslovni promet kot nepravilčen in duhu časa neprimeren ukine. Odlučno zahtevamo, da se dohodki od davka na poslovni promet pod nobenim pogojem ne odstopijo kot garancija za novo posojilo za stabilizacijo in javna dela.

Trst v letu 1927.

Preteklo leto je bilo v znamenju provizoričnega tarifnega miru s Hamburgom, podaljšane do 30. junija 1928. Blagovni promet je dosegel okoli 4.900.000 ton, in sicer 2.420.000 ton v železniškem in 2.470.000 ton v morskem prometu. Primerjanje lanskega tranzitnega prometa s prejšnjima dvema letoma nam pravi, da se je lanski promet napram letu 1926 nekoliko dvignil, za 2,7%, da mu pa še zmeraj manjka 10,4% do prometa leta 1925, ko znani tarifni boj s Hamburgom še ni bil popolnoma razplamen. Na prvem mestu tržaških naročnikov je še zmeraj Češkoslovaška; sledijo ji Avstrija, Jugoslavija, Poljska, Nemčija, Ogrska, Švica. Promet z notranjostjo je — primerjan z letom 1926 — lani nekoliko nazadoval. Število ladijskih potnikov 1. in 2. razreda se je nekoliko pomnožilo, a izseljeniška kupčija je nazadovala. To nazadovanje ima svoj vzrok v znanih severoameriških doselitvenih odredbah, v zadnjem času pa tudi v sitnostih, ki jih dela Italija izseljevanju lastnih ljudi.

Tržaške ladje so se lani pomnožile za lepo številko mogočnih enot; omenimo Cosulichovo motorno ladjo »Saturnia«, ki ji sledi letos »Vulcania«, dalje ladje Tržaškega Lloyda »Romolo« in »Remo«, »Esquilino« in »Viminal« in razne tovrstne ladje družbe »Navigazione Libera Triestina«.

Na novo se je začelo prometovanje tvrdke Cosulich s Severno Ameriko, oziroma se je izpopolnilo (»Saturnia« je odšla v Severno Ameriko prvič 1. februarja, drugič bo odšla 14. t. m.), dalje prometovanje z Južno Ameriko ter otvoritev bombažev proge; »Lloyd Triestino« je izpopolnil promet z Levanto in je ustanovil lastne oceanske prometne proge; »Navigazione Libera« je pričela z rednim obratovanjem v Kongo, Srednjo Ameriko, v Kalifornijo in Kanado in bo vključila v najbližjem času tudi promet z afriško »zlato obalo«. Končno je tvrdka »Tripovich« podaljšala svoje severoafriške zveze do Maroka.

Zračni promet družbe »Sisa«, ki obratuje deloma tudi pozimi, se čim dalje bolj širi, in je v letošnji pomladi zamišljen tudi podaljšanje do Zagreba oziroma do Budimpešte.

Glede notranje italijanske konkurence je velikega pomena za potniški promet Genova, dočim se v blagovnem prometu javljajo Benetke, ki se jim je v zadnjem letu že marsikaj posrečilo. Vse to pa velja samo za notranji italijanski promet.

Važno vlogo v uvozu tržaškega pristanišča ima danes poleg uvoza kave tudi uvoz bombaža; podjetje »Simat« je postalo važno središče za import bombaža, za predelovanje volne in za eksport v zaledje. Uvoz zmrznjenega mesa, za katerega so napravili v zadnjih letih moderne hladilniške magacine, je bil lani v znamenju trajnega bolehanja. Za južnoitalijanske agrume (oranže in citrone), ki so šli do slej na sever večidel po železnici čez Brenner, bodo napravili v Trstu veliko prelagašišče za nadaljni transport v zaledje; tarifarni predpogoji so dani že z letošnjim 1. januarjem.

Vsled raznih težkoč, deloma mednarodnega značaja, trpi prav zelo tržaški lesni promet, v kojem je moral Trst zaznamovati velike izgube.

Gradba ladij je v Trstu med vsemi italijanskimi pristanišči največja. Pa moramo pomisliti, da gradi Trst tudi za ostala italijanska pristanišča.

Proti koncu leta 1927 se je nahajalo v novem italijanskem primorju (torej v našem Primorju) nad 100 delniških družb (102) s skupno glavnicco 1745 milijonov lir in 22.250.000 zlatih lir; pridejo zraven še rezerve s 1597 milijoni lir in 1.347.000 zl. lirami. Med njimi je 12 bank z delniško glavnicco 186 milijonov lir, 18 plovbnih družb s 635 milijoni, 6 ladjedelniških družb z 203 milijoni lir itd.

(Po podatkih tržaške trgovske zbornice.)

Občni zbor Gremija trgovcev v Ljubljani.

(Glej poročilo v zadnjem »Trgovskem listu«!)

V poročilu gremijalnega tajnika g. L. Šmuc a, ki je obsegalo 43 tiskanih strani, so navedene vse važne akcije, ki jih je podvel gremijalni odbor v prošlem letu v interesu ljubljanskih trgovcev. Posebno pozornost je vzbudilo poročilo o položaju naše gremijalne trgovske šole, katero poseča 305 vajencev. Lansko leto je doseglo vpisovanje v 1. letnik svoj višek. Mesto predvidenih 35 vajencev, vpisalo se jih je v 1. letnik 126. Večina trgovskega naraščaja se rekrutira iz meščanskih šol. Glede vzdrževalnih stroškov gremijalne šole se mora odbor boriti z velikimi finančnimi težkočami. Izdatki stalno in nerazumno naraščajo. Gremijalna šola občutno trpi vsled nezadostne drž. subvencije, ki je znašala pred vojno $\frac{2}{3}$ vzdrževalnih stroškov. Iz proračuna gremijalne šole vidimo, da znašajo celokupni stroški za vzdrževanje te šole 108.000—Din, med tem ko znašajo dohodki na šolnini, sprejemnini in oprostari, ki jo morajo plačevati učni gospodarji za svoje vajence 81.150—Din. Primanjkljaj torej 27.450—Din, kateri znesek si mora šolski odbor izposoditi od Gremija. Dosedanja drž. podpora Gremijalni šoli v Ljubljani znaša od leta 1918 do 1927 Din 20.000.—, dočim je ljubljansko trgovstvo žrtvovalo dosedaj preko 700.000 Din.

V vsakem drž. proračunu je za vzdrževanje obrtnih nadaljevalnih šol v Srbiji določenih več milijonov, dočim se našim obrtno-trgovskim nadaljevalnim šolam v Sloveniji nakazuje znesek od 100—200.000—Din, za trgovske nadaljevalne šole odpade od tega zneska le 30.000 Din. Vse intervencije za podelitev večje podpore so ostale brezuspešne.

Država odteguje gremijalni šoli podporo z motivacijo, da naj si trgovci vzdržujejo šole sami. Mnenja smo, da ima država napram trgovstvu najmanj iste dolžnosti, kakor napram drugim krogom, in skrajni čas je, da se enkrat neha dosedanja praksa, da se ena pokrajina napram drugi izgrava. Država je dolžna posvetiti našemu strokovnemu šolstvu v Sloveniji večjo pozornost in mu podeljevati podporo v taki izmeri, kakoršne so deležni v južnih krajih naše države.

Neopustljivo in nedopustno je, da država odreka podporo onim, iz katerih delavnosti in podjetnosti črpa glavni vir svojih dohodkov.

Gremijalno šolstvo je bilo glede podpor najbolj prizadeto sedaj, ko je finančni minister oblastni proračun ljubljanske oblasti reducirjal glede podpor strokovnemu šolstvu od 200 tisoč na 161.000 Din. Ker država sama ne more ali noče podpirati strokovnega šolstva, ne dovoli tega niti oblastnim samoupravam, kar je popolnoma neumljivo. Menimo pa, da ta mera ni za vse pokrajine enaka, da se drugod meri z drugim merilom. Iz tega vidimo, da je našemu strokovnemu šolstvu zadan hud udarec in bodočnost bo pokazala, kako dolgo bodo mogle strokovne šole sploh še vzdržati pod takimi pogoji.

Iz nadaljnega poročila g. tajnika o davkih je razvidna celotna slika o davčnem položaju Slovenije. Po tem poročilu vidimo, da je Slovenija po službenih podatkih ministrstva financ od leta 1916—1926 vplačala na neposrednih davkih eno milijardo 93 milijonov 525.997,97 Din. Tako odpade na posameznega davkoplačevalca v Sloveniji na vplačanih davkih 1035 dinarjev 8 par.

Z uvedbo novega zakona o davkih vidimo, da trgovci in obrtniki vsaj pri nižjih dohodkih s tem zakonom ne bodo ničesar pridobili, odnosno je pri malih obrtnikih razlika jako malenkostna. V višjih stopnjah je nameravana obremenitev res nekoliko nižja, vendar pa še vedno tako občutna, da jasno kaže, da je davčni odstotek previsok. Trgovina, industrija in obrt je bila v povojni dobi z davki tako obremenjena, da nujno potrebuje izdatnejšega olajšanja, da pride do sape. Upo-

števat bi se moral sedanji težavni pospodarski položaj, vsaj v toliki meri, kakor pri zemljiškem in hišnem davku.

S tajnikovim poročilom se bomo bavili še v eni prihodnjih številki. Za danes prinašamo nekatere podrobnosti o predlogih in resolucijah, ki so bile sprejete na občnem zboru. Najvažnejši izmed predlogov je bil predlog načelnika sekcije g. Antona Verbiča, glede poslovnega davka. Predlagatelj poziva novoizvoljeni odbor, da podvzame na merodajnih mestih vse potrebne korake, da se ta davek odpravi. Nikakor ne smejo gospodarske korporacije cele države dovoliti, da bi se davek na poslovni promet zastavil za državno posojilo. Ako se to namerava storiti, predlaga, da skliče Zbornica TOI »Vseslovenski trgovski shod«, na katerem naj se zavzame silišče proti vladnim ukrepom glede davka na poslovni promet.

Ta predlog je našel dober odmev v vseh gospodarskih krogih tudi izven Slovenije. Vsi pozdravljajo to akcijo in zahtevajo, da se vse lastne organizacije pridružijo sklepu ljubljanskih trgovcev in skličejo slične sestanke. Ljubljanski Gremij bo tozadevno pokrenil potrebne korake pri predsedniku Zbornice g. I. Jelačinu ml.

Nato je bila sprejeta resolucija o ukrepih, ki naj se pokrenejo proti nabavljalnim zadrugam drž. železnic in nabavljalnim zadrugam drž. nameščencev. Gremij trgovcev je že odpisal obširno spomenico velikemu županu, v kateri ga je opozoril na delovanje teh zadrug ter ga prosil, da pokrene potrebne korake v zaščito realne trgovine.

Aktualen predlog je predložil načelnik sekcije trgovcev s sadjem in zelenjavo g. Pielick, glede obstoječega tržnega reda mesta Ljubljane. V predlogu se zahteva, da se sedanji tržni red spremeni in prilagodi potrebam časa. Opozarja na neznosne tržne razmere, ki so zavladale na Vodnikovem kakor na Pogačarjevem trgu. Dejstvo je, da razmere niso povsem zadovoljive, zato pričakujemo od novoizvoljenega občinskega sveta, da bo vprašanje posvetil posebno pozornost.

Nadaljna resolucija zahteva popolno odpravo krošnjarstva v mestu Ljubljana, ki se je v poslednjih letih tako razpaslo, da škodi ugledu mesta samega. Če so v vseh drugih mestih odpravili krošnjarenje, mislimo, da se bo dalo to brez vsakih težav odpraviti tudi v Ljubljani.

Glede inozemskih trgovskih potnikov, je sklenil občni zbor, da se naprosi obrtno oblast in policijsko direkcijo, da se poostri nad temi kontrola, ker se poslužujejo v veliki meri obiska privatnih strank, pri katerih sklepajo razne kupčije, kar je protivno odredbi notranjega ministra, ki jo je izdal lansko leto v zaščito legalne trgovine.

V nadaljni resoluciji trgovca g. Sedlarja in drugih se odločno protestira proti nameravanemu pobiranju oblastne doklade s 1. februarjem in proti uvedbi registrov od strani oblastnega odbora. Zahteva se odpravo drž. trošarine na pivo in žganje, revizijo zakona o točilnih pravicah, taksnega zakona, znižanje poštno-pisemskih, paketnih, brzojavnih in telefonskih pristojbin. Za uvedbo loko-pristojbin za pisemsko pošto, odprava davka na poslovni promet s 1. aprilom; da se brzojavke in ekspresna pisma dostavljajo takoj po dospelosti. Znižanje voznih cen za trgovske potnike. Znižanje obrestne mere za hipotekarna in kreditna posojila; mestne uvoznine in užitnine, električnega toka v mestu Ljubljani. Konečno zahtevajo, da se v mestu Ljubljana odpravi beračenje. O nadaljnem poteku občnega zbora priobčimo v prihodnji številki.

Prispevajte v fond za Akademijo znanosti in umetnosti in za Narodno galerijo v Ljubljani!

Imenovanja v tarifni odbor prometnega ministrstva. Pri prometnem ministertvu je bil 1. 1926 sestavljen in imenovan tarifni odbor. Ta je bil na podlagi uredbe prometnega ministra z dne 24. avgusta 1927, ki se nanaša na reorganizacijo in komercijalizacijo prometne službe, razrešen svoje dolžnosti. Sedaj je podpisan nov ukaz, s katerim se imenujejo novi člani tega tarifnega odbora. Iz Slovenije so bili imenovani v ta odbor: tajnik Zbornice TOI g. Ivan Mohorič, J. Lesničar, ravnatelj Zadruga zveze v Celju in prof. Bogumil Remec, ravnatelj Gospodarske zveze v Ljubljani. Ko se je aktiviral tarifni odbor, so stavili gospodarski krogi vanj velike nade. Vsled kritičnega položaja pa njegov upliv ni mogel priti do prave veljave in največji in mogoče njegov edini uspeh je bil ta, da je preprečil povišanje tarife. Že tekom proračunske debate je prosvetni minister napovedal zvišanje tarif. Tudi so bili v zadnjem proračunskem letu dohodki za 400 milijonov manjši od predvidenih; zato ne bo položaj tarifnega odbora tudi v bodočem preveč ugoden.

KURZNI DVIGI NA PRAŠKI BORZI V LETU 1927.

Po statistiki Čslov. Narodne banke je, poskočilo lani 8 delniških vrst za 10 %, 5 do 20, 7 do 60, 4 do 70, 4 do 80, 2 do 90, 7 do 100, 2 do 120 in 3 za več kot za 120 odstotkov. Naložne listine so se dvignile povprečno za 7,5 %, državna posojila samanasobi za 13 %, in sicer najbolj tista, ki se malo obrestujejo. Bančne delnice so se dvignile povprečno za 19,5 odstotkov, industrijske delnice za 47,4 %, strojne delnice specialno so pridobile na vrednosti celo 88 %, stavbne delnice 77 %, sladkorne pa samo 14,4 odstotke. Rekord v dvigu so dosegle olešovske papirne delnice s 170 %, za njimi Češkomoravska s 125 %.

* * *

TURŠKONEMŠKE TRGOVSKE ZBORNICE V NEMČIJI.

Ob priliki občnega zbora turškoneški trgovske zbornice v Frankfurtu so razmotrivali tudi vprašanje ustanovitve druge take zbornice na Nemškem. Berlinski turški poslanik paša Kemal Sami je poudarjal v svojem govoru, da so gospodarski stiki in gospodarsko sodelovanje obeh dežel dosegli že tako razvojno stopnjo, da je ustanovitev druge take zbornice že zelo nujna potreba. Sedež take zbornice bi bil Berlin. Tudi dejstvo, da je naseljenih na Nemškem že zelo veliko Turkov in da študira okoli 1000 mladih Turkov na nemških univerzah, govori za ustanovitev. Zbornica v Frankfurtu bi pri tem nič ne trpela.

* * *

NOVE TRANSAKCIJE ŠKODOVIH ZAVODOV V PLZNI.

Škodovim tovarnam je uspelo izvršiti transakcijo, ki za nje pomeni uvolnitev večjih, do sedaj imobilnih, vrednot. Njeno jamstvo za angleško posojilo so sestavljali jugoslovanski boni in rumunske rente, katere so Škodove tovarne prejele kot protivrednost za svoje prejšnje dobove. Sedaj so Škodovi zavodi ugodno vnovčili rumunske rente in ker so jugoslovanski boni itak zapadli v izplačilo, je celo to jamstvo bilo spremenjeno v gotovino. Angleški upniki so prejeli od Škodovke druge jugoslovanske bone kot jamstvo, pod pogojem, da angleško posojilo Škodovih tovarn ne bo pred letom 1932 konvertirano, iz česar se lahko sklepa tako na priljubljenost tega papirja pri angleških vlagateljih, kakor tudi na bojazen, ki je zvezana z možno konverzijo, ker bi vlagatelji težko še našli slične vložitve svojega kapitala pod tako ugodnimi pogoji. S to transakcijo je bilo Škodovim tovarnam osvojenih novih 150 milijonov Kč obratujočega kapitala, kar gotovo ne ostane brez vpliva na njeno trgovsko in investicijsko delovanje in s tem na njeno možnost dobavljanja, katera bo z osvoboditvijo velikega kapitala pojačana.

Razširjajte »Trgovski list«!

VIII. Ljubljanski velesejem.

VIII. Ljubljanski velesejem se vrši letos od 2.—11. junija. Dasiravno ima mednarodni značaj, vendar mu je najvažnejša naloga pospeševanje naše domače industrije, obrti in trgovine. V dobi težkih kriz zadnjih let je naš velesejem činitelj, ki blažeje in najugodnejše vpliva na razvoj našega narodnega gospodarstva, posebno kar se tiče Slovenije. Ni dvoma, da temelji današnje upoštevane slovenskega gospodarstva v ostalih pokrajinah naše države mnogo na gospodarsko - politični propagandi, ki so jo vršili in jo še vrše naši velesejmi. Industrija, obrt in trgovina se najbolj pospešuje z širjenjem kroga odjemalcev in z nazornim predočevanjem novih uspehov in pridobitev, ki jih zaznamuje naprednejša inozemska industrija. Velesejem privablja v Ljubljano nešteto interesentov, posebno onih iz južnih krajev naše države, ki tu naročajo od naših tvrdk ter jim tako prinesejo zaposlitve. Razstavljeni izdelki tuje industrije in obrti pa podajo našim podjetnikom novih pobud, da se skušajo čim bolj izpopolniti in modernizirati. Tako z velesejmom vsako leto pokažemo, kaj smo ustvarili na gospodarskem polju, z njim si pridobivamo pot v srca naših bratov v južnih pokrajinah, na velesejmu se učimo. Zato je Ljubljanski velesejem glavni organ smotrene gospodarske politike slovenske pokrajine. Čeprav tvorita Maribor in Ljubljana dvoje samostojnih gospodarskih in politično upravnih središč, imata vendar ravno na gospodarskem polju tudi dosti skupnih ali vsaj vzporednih interesentov. Kot mesti s slično industrijo ob mejah države imata iste interese v carinskem oziru kakor tudi v trgovini z inozemstvom. Ker sta obe mesti na isti železniški progi, imata obe gospodarski središči tudi enake prometne interese. Javnosti je znano stremljenje v naši centrali, ki gre za tem, da se gospodarska podjetja od mej naše države prenesejo v njeno sredino. Zato se morata obe gospodarski enoti čim ožje strniti na skupni boj proti napačni centralistični gospodarski politiki, da si zavarujeta svojo samostojnost in pogoje daljnjega razvoja. Enake interese imata Ljubljana in Maribor tudi na davčnem in socialno - političnem polju. Tudi tukaj čutita obe mesti enake ali vsaj slične težave. Zato se ne smemo cepiti, ampak v gospodarskem pogledu združeni delovati za našo boljšo bodočnost. Viden

znak našega složnega dela pa naj bo tudi letos Ljubljanski velesejem. Da zamore njegova uprava vztrajati na začrtani poti, je nujno potrebno, da sodelujejo z njo vsa naša gospodarska podjetja. Mi vsi potrebujemo gospodarsko vzajemnost in solidarnost. Prešibki smo, da bi mogli v naših vrstah pogrešati odlične industrijske panoge, še najmanjse take, katere so začasno v ugodnem položaju, da ne potrebujejo niti reklame, niti novih odjemalcev. Potem bomo vsi solidarni tudi takrat, ko se morda prilike izpremenijo in bo taka solidarnost potrebna onim, ki se danes veselijo na solnčni strani. Če si celo v industrijsko močno razvitih državah prizadevajo ohraniti velesejme kot trajne institucije, ker črpajo dotična mesta iz njih neutiljive koristi, imamo mi Slovenci tem manj vzroka zanemarjati naš velesejem, ki ga bomo tudi v bodočnosti še močno potrebovali. Naš boj za obstanek je trd. Ne smemo misliti, da smo si Slovenci s tem, kar smo dosedaj ustvarili na gospodarskem polju, res pridobili nekaj monopol v državi. Tudi v ostalih pokrajinah se pojavljajo stremjenja po samostojnem industrijskem in obrtniškem proizvajanju. Zmaga je zasigurana oni strani, kjer se bo uveljavila največja organizacijska skupnost, najboljša kvaliteta in najmodernejša tehniška izpopolnitev. Od nas je torej odvisno, ali hočemo po pridnosti in po popolnosti organizacije še dalje obdržati vodilno mesto v jugoslovenskem gospodarstvu, ali pa bomo padli na brezpomemben nivo obmejne pokrajine, brez smotrene gospodarske politike. Težka kriza, v kateri se danes nahajamo, je morala priti, ker nas vede do gospodarskega ozdravljenja. Ljubljanski velesejem pa nam bo pomagal, da jo čimprej prebolimo. K.

Vizumske olajšave. Finančno ministristvo, generalna direkcija davkov, je z razpisom št. 16.357/28 odredilo, da plačajo vsi inozemski posetniki VIII. Ljubljanskega velesejma, ki se vrši letos od 2. — 11. junija, za jugoslovanski vizum znižano pristojbino Din 20.—. Ministristvo zunanjih zadev je tozadevno obvestilo vsa naša diplomatska zastopstva in konzulate v inozemstvu ter jim naročilo, da gredele interesentom v vsakem oziru na roko.

RAZNO.

Znižanje števila lekarn v Turčiji. S 5. februarjem je stopil v Turčiji v veljavo zakon o omejitvi števila lekarn. Zakon govori, da naj pride na 10.000 ljudi 1 lekarna. Druge naj se zaprejo. Da ne pride do krize, so določili lani likvidacijski rok enega leta. Ta rok je 5. februarja potekel. Zdravstveno ministristvo študira sedaj seznam carigrajskih lekarn, ki jih je 250. Ker ima ves carigrajski okraj samo nekaj več kot 700.000 prebivalcev, bo ostalo samo 70 lekarn, in je treba preštudirati, katere naj ostanejo. Napravili bodo pa tudi izjeme in bodo pustili lekarne v nekaterih krajih z manj nego 10.000 prebivalci. To je pa res skrbna vlada!

Slive Srbije. Znano je, da je izvoz sliv in čežane iz Jugoslavije zelo pomemben. Najvažnejše središče slivnih nasadov je valjevski okraj, ki pošlje on sam v normalnih letih na trg do 3000 vagonov slivne čežane. Okoli 1000 vagonov porabijo za napravo špirta, ca 1500 vagonov pa razpošljejo surovega blaga. V zadnjih letih ogroža valjevsko slivo v močni meri uš, ki je napravila že veliko škodo in ki grozi s še večjo. Te dni se je vršila v Valjevu konferenca vseh gospodarskih in kulturnih organizacij, kjer so ta vprašanja temeljito razmislili in reševali o možnostih, kako bi se dala preprečiti nadaljnja oškodovanja slivnih nasadov. Sistematični boj proti uši zahteva velike vsote, ki jih kmetje ne morejo spraviti skupaj. Poslali bodo deputacijo na poljedelsko ministristvo v Belgrad in bodo zaprosili za denarno podporo.

Zivinoreja v Besarabiji nazaduje. Besarabijo so med povojnimi homatijami vzeli Rumuni Rusom in nočejo o kakšni povrnitvi nič slišati. Leta 1926 so šteli tam živino in so našli 305.322 konj, 543.369 glav goveje živine, 2.095.244 ovac in 327.456 prašičev. Leta 1916 so ruske vojaške oblasti izvedle zelo natančno izvedeno cenitev živine in vidimo, da je bilo tedaj kljub večkratnim oddajam za armado 27 % več konj, kot leta 1926, 26 % več glav goveje živine, 0,8 % več ovac in 35 % več prašičev. Povprečno se je stanje živine napram letu 1916 znižalo za 16 odstotkov. Po agrarni reformi so napravili v Besarabiji 94.207 novih kmetijskih gospodarstev in bi bilo pričakovati, da se bo pomnožilo tudi število živine, zlasti delovne. To se pa ni zgodilo. Skupno število posameznih gospodarstev je znašalo 650.000, imeli so pa na razpolago nekaj nad 300.000 konj in 78.000 vpreženih volov, povprečno torej nekaj več kot ena delovna živina na dve gospodarstvi. Ob teh pogojih je pravo gospodarstvo nemogoče. Slabo znamenje za rumunski način gospodarstva.

All si že pridobil »Trgovskemu listu« vsaj enega novega naročnika?

STROJ ZA KOPANJE IN ČIŠČENJE KANALOV IN OBREZJA.

Epochalni izum v tehniki.

Tehnika napreduje neprenehoma. Pred kratkim so na Nemškem izumili stroj za kopanje in čiščenje kanalov in obrežja, kateri baje nadomešča 40 — 50 ljudi na dan in izdelava vsako uro kanalov ali obrežja v dolžini od kakih 1200 metrov. Ta stroj je bil že preizkušen pred gospodarsko zbornico v Kielu in v Berlinu, kjer se je prav dobro obnesel. Priklopi se namreč na Fordov — ali kateri drugi traktor in reže obraščeno zemljo od 1 m do 1,80 m globoko na eno stran ali pa od 60 cm do 1 m na obe strani. Stroj se lahko vzpostavi na 10 do 200 centimetrov globočine. Kdor hoče izkopati zemljo bolj globoko, si mora seveda izbrati stroj z večjimi konjskimi silami. Poplave navadno napravijo mnogo škode in zato je zelo umestno, ako si ljudstvo v dotičnih krajih razširi jarke, koder naj teče voda in da si pri tem prihrani mnogo stroškov in ljudi, naj se pre-skrbi s tem strojem, bodisi veliki posestnik, bodisi občine ali pa glavarstva ali oblasti, vsakdo bo imel veliko korist. Natančnejše informacije pri novinarju Viktor Kovač, Vrazova ulica 3/I., Maribor. Vsekakor je to zelo velik napredek v tehniki.

Konfiskacije žita v Rusiji. Deset let po ustanovitvi Sovjetske zveze je konfiskacija v več gubernijah zopet na dnevnem redu. A sedaj ne gre za konfiskacijo lastnine cara ali meščanskih krogov, temveč za proletarce same. Da dosežejo od kmetov določene dajatve žita, so začele nekatere okrajne oblasti žito konfiscirati, čeprav jim vlada ni dala direktne pooblastila za to. Tako so na podlagi paragrafa 107 sovjetskega zakonika obsodili nekega kmeta na zgubo njegovih »proletarskih pravic« za dva meseca in na oddajo polovice njegovih zalog brez odškodnine. Na temelju tega paragrafa so »špekulanti« vsi oni, ki se zagajajo z blagom in računijo pri tem na višje cene, ki jim obetajo večje dobičke. V nekem sibirskem časopisu je oglas ondotnih okrajnih sovjetov, ki poziva kmete k prodaji njih žita, sicer jim preti razlastitev. Tam stoji: »Kmetje, ki se branijo prodajati, so isto kot protirevolucionarji.« Nakup žita po vladi, čeprav razširjen med kmeti po velepotezni propagandi, je dal v oktobru, novembru in decembru 1927 ter v letošnjem januarju samo 60 odstotkov preračunjenega zneska. V mnogih okrajih Ukrajine gre polna oddaja blaga brez sitnosti od rok, v Sibiriji in ob Volgi pa dobijo komaj 35 do 50 odstotkov zahtevane množine. Vlada je v velikih skrbeh. Trockij je rekel svojčas, da je konfiskacija s primerno odškodnino edino sredstvo, da dobimo od kmetov žito. Tedaj so se mu smejali, sedaj pa sami segajo po tem sredstvu.

Omejitveni načrti bombaževga pridelka v U. S. A. Konferenca guvernerjev 14 držav U. S. A., ki pridelujejo bombaž, je priporočila 10-odstotno skrcenje ploskve, na kateri se bombaž prideluje. Newyorški bombaževi krogi predlogom konference ne pripisujejo posebne važnosti in so zelo skeptični o praktičnih posledicah te konference. Konferenca je hotela z omejitvijo izvršiti pritisk na banke, da le-te skrcijo bombaževe kredite. Dalje bodo sklicali guvernerji bombaževih držav svoje parlamente na posebno zasedanje, če bodo padle cene bombaža za 15 odstotkov pod normalo. Pri tem posebnem zborovanju se bodo pogajali o sprejetju zakona glede reduciranja z bombažem obdelanega prostora. Dalje mislijo tudi na vpeljavo carine za inozemski bombaž in so razmislili dejstvo, da se vrši 25 odstotkov bombaževih žetve po 8- do 15-letnih otrokih, ki se s tem odtegujejo šolskemu pouku. To dejstvo bombažarjem pač ne dela posebnih skrbi, a prav jim pride.

Po svetu. Po prvih poročilih o nape-tem razmerju med Italijo in Avstrijo so šle italijanske vrednote v Newyorku takoj navzdol. Sedemodstotno italijansko državno posojilo je zgubilo na primer 1 odstotek, prav tako tudi številne italijanske mestne obligacije. — Rumunska pogajanja za posojila ugodno potekajo. — Francoski parlament je sklenil, da se bo zgradila železnica skozi Saharo. Priobčimo o tem velevažnem podjetju še podrobnejše poročilo. — Premoženje nemške državne pošte se je v zadnjih štirih letih pomnožilo za milijardo mark in znaša sedaj dve milijardi in 500 milijonov mark. — Iz Newyorka je odšlo na naslov Francoske banke zopet 185 milijonov frankov v zlatu. — Okoli 62 odstotkov nemške delniške glavnice je združenih v koncernih. — Davčni doneski na Češkem so znašali leta 1927 za skoraj pol milijarde več kot v letu 1926, natančno za 475 milijonov več, in so dosegli vsoto 5543 milijonov Kč. — Podjetje Škoda hoče vpeljati v obratovanje 150 milijonov Kč več, kar bi imelo za posledico razširjenje kupčijskih možnosti podjetja. — Češke tovarne železa izkazujejo rastočo zaposlitev. V preteklem letu se je dvignila produkcija za več kot 400.000 ton na 2.080.000 ton, leta 1925 je znašala samo 1.530.000 ton. Sedanje dobro zaposlenje se javlja tako doma kot v eksportu in je deloma v zvezi s prihajajočo stavbno sezijo. Upajo, da prvo le-

Spominjajte se ob vseh veselih in žalostnih dogodkih »Podpornega sklada Trgovskega društva Merkur v Ljubljani« in darujte po svojih močeh!

Trgovina.

Trgovske pogodbe Bolgarije. Nedavno ratificirana in že veljavna trgovska pogodba Bolgarije s Turčijo je bila prva po vojski sklenjena trgovska pogodba Bolgarije. Z vsemi drugimi državami ima Bolgarija samo provizorične dogovore. Sedaj vidi bolgarska vlada, da je prišel čas za sklepanje trgovskih pogodb tudi z drugimi državami in hoče z nekaterimi takoj pričeti. Po poročilih bolgarskih listov so prve tozadevno v poštev prihajajoče države Avstrija, Čslov. in Eston-ska. Trgovske in obrtne zbornice so dobile že povabilo, naj izrazijo svoje želje in predloge.

Industrija.

Mednarodna premogovna kriza. Francoski rudarji in njih zveze so preiskovali katastrofalne prodajne razmere v mednarodni premogovni industriji in so napotili Mednarodni odbor rudarjev, da se bo v prvi seji v Bruslju bavil s tem vprašanjem. Treba se je potruditi, da se dvigne poraba francoskega premoga pri železnicah v kolonialnih pristaniščih in v arzenalnih pristaniščih ter da se zgradijo v bližini premogovnikov po nemškem zgledu velike toplotne centrale. Izogniti se je treba odpuščanju delavcev, zapiranju jam in znižanju mezd.

Denarstvo.

Hranilne vloge v Bolgariji. Bolgarska vlada se zelo trudi, da dvigne med prebivalstvom že prirodni čut za varčevanje. Uspeh je prav dober. To vidimo na primer pri hranilnih vlogah Bolgarske centralne hranilnice, ki jo vodi ministristvo pošt. Na koncu leta 1925 je imela ta hranilnica 256 milijonov levov hranilnih vlog, na koncu leta 1927 pa 508 milijonov. V letu 1927 je bilo naloženih

365 milijonov levov, dvignjenih pa samo 238 milijonov. Sicer ne gre tako hitro kvišku kot na primer na Nemškem ali Čslov., gre pa stalno.

Fuzija ogrskih vodilnih bank. Iz Budimpešte prihaja poročilo, da je vprašanje fuzije Ogrske Splošne Kreditne banke in Budimpeške Ogrske Komercialne banke že več mesecev javna tajnost. Ze v lanskem poletju so se za kulisami pogajali, v začetku brez vidnega zaključka. A sedaj se je za vuzijo obeh velebank zavzela vlada, ker je mnenja, da zado-stuje za sedanjo Ogrsko ena sama vele-banka, ki bi mogla vsled znižanja skupnih stroškov dosti ceneje delati kot dva ločena zavoda. Delniška glavnica z odprtimi rezervami vred iznaša pri Kreditni banki 62 milijonov pengö, pri Komercialni banki 50'68, skupaj 110'68 mil. pengö. — To poročilo ogrska vlada dem-mentira in pravi, da je brez vsake pod-lage. Odločno odklanja vse govorice o fuziji. — Jasno pa je, da take govorice ne morejo biti brez podlage, in jih vlada dementira zato, ker se ji zdi prezgodaj govoriti o tem.

Ljubljanska borza.

Tečaj 2. marca 1928	Pov. ja-čevanje Din	Ponudb. Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h gold.	22 855	22-915
Berlin 1 M	13-57	13-60
Bruselj 1 belga	—	7-9275
Budimpešta 1 pengö	9-9315	9-9615
Carib 100 fr.	1093-50	1096-50
Dunaj 1 šilling	8-0015	8-0315
London 1 funt	277-12	277-92
Newyork 1 dolar	56-17	56-97
Paris 100 fr	—	223-82
Praga 100 kron	168-15	168-95
Trst 100 lir	300-—	302-—

tošnje polletje glede višine produkcije ne bo zaostalo za lanskim letom. Cene so se nekoliko zboljšale. — 15. febr. so ustanovili v Beogradu društvo za pobijanje gospodarske krize. Društvo bo izdalo oglas na narod. — Praški pomladanski velesjem se vrši od 18. do 25. t. m. — Eno najstarejših osijeških industrijskih podjetij, vžigalična tovarna »Drava«, je sklenilo, da bo delo reduciralo. Zaloge v skladiščih so se ogromno nakopičile, povpraševanje pa ni posebno živahno. To je najbrž posledica velikega izvoza vžigalic iz inozemstva. Obrestno mero v Rumuniji hočejo polagoma znižati; tako na primer je hranilnica v Temešvaru znižala za bodočo polovico leta obrestno mero za vezane vloge na 12 %, pri enomesečni odpovedi na 10 in pri takojšnjem dvigu na 8 %. Itd. Vidimo, da je obrestna mera še zmeraj zelo visoka. — Mestna občina v Sofiji hoče pričeti še v teku tega leta z zgradbo velike moderne klavnice. Predsednik študijskega odbora je holandski strokovnjak za takšne zgradbe M. Slooten. — Od Tržaškega Lloyda je kupila bolgar-

ska vlada 3200 tonski parnik »Carniola«, ki bo vozil pod bolgarsko zastavo z imenom »Burgas«. Tako se imenuje veliko bolgarsko trgovsko pristanišče. — Tekom leta 1927 je dovolila Grška Narodna banka organizacijam kmečkih delavcev in delavcem samim kredite v skupni vsoti 1200 milijonov drahem. Bili so to samo kratkoročni krediti z nizko obrestno mero. — Švabska Centralna banka v Rumuniji je imela te dni bilančno sejo. Hranilne vloge so se v lanskem letu dvignile od 370 milijonov lejev na 502 milijona, čisti dobiček je znašal 7.570.000 lejev. Za obkorožne, kulturne in gospodarske namene so dali 378.500 lejev. — V Kavali (ob Egejskem morju) so ustanovili »Avstrijsko - grško tobačno d. d.« Namen ji je nakup tobaka za avstrijski tobačni monopol, predelovanje itd. Doba družbe 50 let, delniška glavica 5000 angl. funtov. — Svojedobno belgijskim družbam v gradbo oddane turške železniške proge bodo sedaj na novo oddane. Za zgradbo se zanima več turških finančnih skupin in kot eden najresnejših tekmecev nemška tvrdka Krupp. — Banca Ungaro - Italiana v Budimpešti bo izplačala iz čistega dobička dividendo 5 pengö ali 10% (l. 1926 8%) in bo dvignila glavico od 9.200.000 na 20 milijonov pengö. Lastna njena glavica bo s tem narasla na 26 milijonov pengö. — Čslov. je kupila leta 1926 v Bolgariji 4642 ton tobaka, lani pa 3288 ton.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Do 6. marca t. l. sprejema: ekonomsko odeljenje direktije državnih železnic v Ljubljani ponudbe za dobavo vijakov (pogoji na vpogled pri tem odeljenju vsak delavnik od 10. — 12. ure); mašinsko odeljenje direktije državnih železnic v Ljubljani za dobavo plošč iz klobučine (pogoji na vpogled pri tem odeljenju vsak delavnik od 10. do 12. ure); direktija državnega rudnika v Brezi za dobavo riža, pil in bukovega oglja. Dne 7. marca t. l. se vrši pri intendaturi Komande III. armijske oblasti v Skoplju ofertalna licitacija za dobavo kotlov za prenašanje jedi in za dobavo poljskih

kuhinj. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 8. marca t. l. ponudbe za dobavo kolesnih delov (Radsätze). — Dne 9. marca t. l. se vršita naslednji ofertalni licitaciji: pri upravi radionice III. armijske oblasti v Skoplju za dobavo stavbnega lesa in pri Upravi državnih monopolov v Beogradu za dobavo platna za zavijanje tobaka. — Dne 10. marca t. l. se vrši pri intendaturi Moravske divizijske oblasti v Nišu ofertalna licitacija za dobavo drv. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

TRŽNA POROČILA.

Trg hmelja v Žatcu. Od zadnjega poročila naprej so se izvršile le manjše kupčije in se je trgovalo v prvi vrsti samo s prima-blagom. Večina nakupov je šla na inozemski račun. Po deželi se je izvršilo več nakupov, deloma na domači račun, deloma na inozemski. Cene so v primeri z zadnjimi notacijami ostale v splošnem nespremenjene in so kupovali žatski pridelek l. 1927 po 1800 do 2100 Kč za 50 kilogramov, poleg 2-odstotneoa prometnega davka. Do 24. februarja so balirali in overovali v Žatcu 65.000 bal ali nad 150.000 stotov po 50 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 15 konj, 14 bikov, 262 volov, 385 krav in 1 tele, skupaj 677 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu 28. februarja 1928 so bile sledeče (za 1 kg žive teže): debeli voli 8 do 850 Din, poldebili voli 750 do 8, plemenski voli 725 do 750, bikli za klanje 550 do 8, glavne krave debele 7 do 750, plemenske krave 550 do 6, krave za klobasarje 4 do 475, molzne krave 5 do 650, breje krave 5 do 650, mlada živina 725 do 8 Din. Prodalo se je 439 komadov, od teh v Italijo 89 komadov, v Avstrijo 114 komadov. — Volovsko meso 10 do 18, telečje meso 1750 do 2250, svinjsko meso sveže 15 do 2250 Din za 1 kg.

Tržne cene v Ljubljani dne 1. marca 1928. Govedina: V mesnicah po mestu Din 19, na trgu: 1 kg govejega mesa I. Din 19, II. 15 do 17, III 9—13, jezika 17—20, vampov 8—10, pljuč 8, jeter 17—18, ledice 1720, možganov 17—20, loja 5—10. Teletina: 1 kg telečjega

mesa I. Din 2250, II. 20, jeter 25—2750, pljuč 19—20. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. Din 25, II. 20—23, pljuč 10, jeter 15, ledice 25, glave 750, parkljev 6, slanina trebušne 22, slanina ribe in sala 24, slanina mešane 23, slanina na debelo 2150—23, masti 26—28, šunke (gnjati) 30—35, prekajenega mesa I. 30—3250, II. 25—2750, prekajenih parkljev 8—10, prekajene glave 10, jezika 35. Drobnica: 1 kg koštrunovega mesa Din 13—14, jagnjetine 18—20. Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. Din 8, II. 6. Klobase: 1 kg krakovskih Din 40, debrecinskih 32, hrenovk 32, safalad 32, posebnih 32, tlačenk 20, pol prekajenih kranjskih 32 do 35, suhih kranjskih 50, prekajene slanina 25—30. Perutnina: kokoš 25—40, petelin 25 do 30, domač zajec, manjši 10—15, večji 18 do 25. Roba: 1 kg karpa Din 25, linja 25, ščuke 28—30, klna 15, mrene 15, pečenke 10. Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 250 do 3 Din, 1 kg surovega masla 40—44, čajnega masla 40—55, masla 40—44, bohinskega sira 28—32, sirčka 8—10, eno jajce 1. Pijače: 1 liter starega vina Din 14—20, dalmatinskega 12, 1 čaša piva 3, 1 vrček piva 4—450, 1 steklenica piva 525—550. Kruh: 1 kg belega Din 6, črnega 5, rženega 5. Sadje: 1 kg luksuznih jabolk Din 10, jabolk I. 8, II. 6, III. 4—5, ena oranža 150—3, limona —75—1. 1 kg rožičev 8, fig 10—16, dateljnov 24—28, mandeljnov 52—70, orehov 10, luščenih orehov 30—32, suhih češpelj 10 do 12, suhih hrusk 8—9. Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko Din 64—72, Santos 48 do 52, Rio 36—40, pražene kave I. 90—100, II. 72—80, III. 56—60, kristalnega belega sladkorja 14, sladkorja v kockah 16, kavne primesi 20, riža I. 12, II. 850, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 16, vinskega kisa 450, navadnega kisa 250, 1 kg soli morske 250, kamene 3, celega popra 62, mlečnega popra 64, paprike III. vrste 28, sladke paprike, po kakovosti 52, 1 liter petroleja 7, 1 kg testenin I. 12, II. 10, pralnega luga 350, čaja 80. Mlevski izdelki: 1 kg moka št. 0 Din 550—575, št. 2 525, št. 5 5, št. 6 4 do 450, kaše 6, ješprenja 5—6, ješprenjčka 10 do 12, otrobov 250—3, koruzne moke 350 do 4, koruznega zdroba 4—5 pšeničnega zdroba 6—7, ajdove moke 1. 8—9, ajdove moke II. 6—7, ržene moke 450—5. Zito: q pšenice Din 395—400, rži 320—350, ječmena 340—350, ovsra 300—320, prosa 290—300, nove, sušene koruze 300—305, ajde 280—290, fižola ribničana 425, prepelčarja 525, graha 430 do 500, leče 700—900. Kurivo: q premoga 42 do 44 Din, m³ trdih drv 150, mehkih drv 60 do 75. Krma: q sladkega sena Din 80, pol sladkega sena 75, kislega sena 60, slame 50. Zelenjave in gobe: 1 kg ajsterice 16—18, endivije 12—14, motovilac 18—20, radiča 12 do 20, poznega zelja 3—4, rdečega zelja 5—6, kislega zelja 4, ohrovtja 5—6, kartijol 10 do 12, kolerab, podzemljic 1, špinatje 14—16, čebule 5—6, česna 6—8, krompirja 125, korenja 2—4, peteršilja 4—5, zelenjave za juho 4—5 Din.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznoverstno žganje, moko in
deželne pridelke, raznoverstno
rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in
mlin za dišave z električnim
obratom.

Ceniki na razpolago.

Telefon št. 2666.

Trgovci!

je najboljšje
namizno olje.

Staino v zalogi v velet-
trgovinah v Ljubljani.

Zastopnik:

I. Schuster, Ljubljana

Telefon 2649.

VINOCEP

tovarna

vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana

nudi

najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega
vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmoder-
neje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarni: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst.

★ SALDA - KONTE ★

STRACE - JOURNALE

ŠOLSKE ZVEZKE, MAPE

ODJEMALNE KNJIŽICE

RISALNE BLOKE ITD.

ma po izredno niskih cenah

KNJIGOVEZNICA

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

II. NADSTROPJE.

Veletrgovina

kolonijalne in
špecerijske robe

IVAN JELAČIN

LJUBLJANA

ZALOGA sveže
pražene kave,
mlečnih dišav in
rudninske vode.

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana :- :- Telefon šte.: 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti itd.

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA

TRG.-IND. D. D. Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. * Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, lepake, posetnice itd. * LASTNA KNJIGOVEZNICA. * TELEFON. ŠT. 2552. GREGORČIČEVA 23